

ԱԶԴԱՐԱՐ

ՏԵՐԵՎԱՏՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ՔՈՒԷՅԹԻ ԵՒ ԱՐԱՐԱԿԱՆ ԾՈՑԻ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ԹԵՄԻՆ
P.O.Box: 8157, Salmiyeh 22052- Kuwait. Tel: 965-25614392, Fax: 965-25638312, e-mail: prelacy@armenianprelacykw.org

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 2. Տարի, Թիւ 249, Ուրբաթ, 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, 2014

ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ

Ս. ԽԱՉՎԵՐԱՅ ՏՕՆԸ ՔՈՒԷՅԹԻ ՄԷՋ

Խաչվերացը Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցւոյ հինգերորդ տաղավար Տօնն է՝ ի յիշատակ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի խաչափայտի՝ պարսկական գերութենէն Երուսաղէմ վերադարձին եւ Գողգոթայի վրայ կանգնեցման (վերացման): Մեր Եկեղեցին Խաչվերացը կը նշէ Սեպտեմբեր 11-17 հանդիպող Կիրակի օրը:

614 թուին Պարսկաստանի Խոսրով թագաւորը կը յարձակի Երուսաղէմի վրայ եւ կ'աւերէ զայն, սպաննելով եւ գերեվարելով շատեր: Ան Սուրբ Յարութիւն տաճարէն Պարսկաստան կը տանի նաեւ Տիրոջ խաչափայտը, որ գերեվարուած կը մնայ շուրջ 14 տարի: 628 թուին Բիւզանդիայի Հերակլէս կայսրը քրիստոնէայ մեծ բանակով կը յարձակի պարսիկներուն վրայ եւ կ'ազատագրէ Սուրբ Խաչը, զայն վերադարձնելով իր նախկին վայրը:

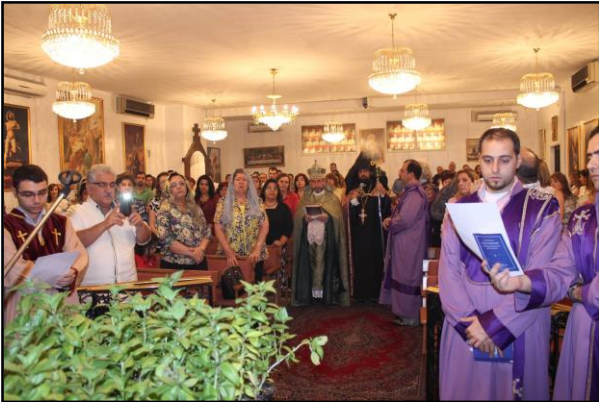
Նշենք նաեւ, որ հայ ժողովուրդը նոյնպէս մասնակից դարձած է Խաչի ազատագրման գործին. Յունական զօրքին միացած է նաեւ հայկական զօրքը՝ ՄԺԺ Գնունիի գլխաւորութեամբ:

Տիրոջ Խաչը հանդիսաւոր թափօրով կը տարուի Երուսաղէմ՝ Փոքր Ասիոյ ճամբով: Թափօրը կ'անցնի Պատմական Հայաստանի Կարին քաղաքէն, իսկ Կարնոյ լեռներու ստորոտներէն մէկուն մէջ, ուր Խաչի դրուած տեղէն վճիտ աղբիւր կը բխի, կը կառուցուի Խաչավանք եկեղեցին:

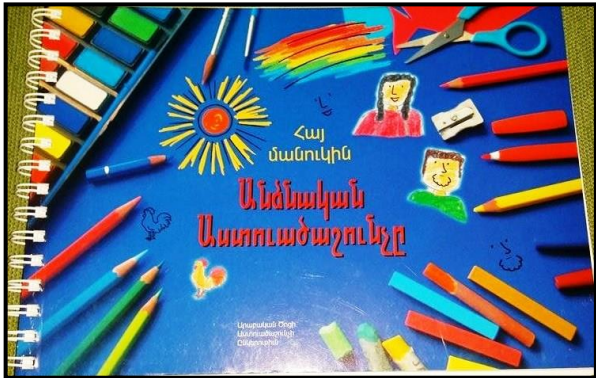
Կայսրը խաչափայտը սրբութեամբ երեք տարի Կ.Պոլսոյ մէջ պահելէ ետք անձամբ կը տանի Երուսաղէմ եւ, ի տես բոլոր քրիստոնէաներուն, կը բարձրացնէ Գողգոթայի գագաթը կառուցուած Սուրբ Յարութիւն տաճարը: Այդ օրէն սկսեալ կը հաստատուի եւ մեծ հանդիսաւորութեամբ կը տօնուի խաչի բարձրացման յիշատակը՝ Խաչվերացը:

Այս առթիւ, Ուրբաթ, 12 Սեպտեմբերին, Քուէյթի Ս. Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ նշուեցաւ Սուրբ Խաչի Վերացման տօնը: Օրուան պատարագը մատուցեց գաղութիս հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Արտակ Քինյ. Քէհեաեանը: Պատարագի աւարտին նախագահութեամբ թեմիս Կաթողիկոսական Փոխանորդ Գերպ. Տ. Մասիս Ծ. Վրդ. Զօպուեանին տեղի ունեցաւ Անդաստանի յատուկ արարողութիւն եւ ռեհանի օրհնութիւն: Իր քարոզին մէջ Հայր Սուրբը կատարեց Խաչվերացի տօնին պատմականը, ապա անդրադառնալով Խաչի խորհուրդին շեշտեց, որ Խաչը քրիստոնէական եկեղեցւոյ ու հաւատացեալին խորհրդանշանը եղած է եւ է՝ արժանի պաշտամունքի եւ երկրպագութեան: Խաչը մանաւանդ Քրիստոնէայ հայուն համար դարձաւ պարծանք պարծանաց, քրիստոնէից լոյս, մանկանց դաստիարակ եւ եկեղեցւոյ հիմ: Կաթողիկոսական Փոխանորդ Հայր Սուրբը մտադրեց, որ ռեհանի օրհնութեամբ օրհնուի հայ ընտանիքը եւ քրիստոնէական հաւատքը, եւ ազգային հաւատարմութիւնն ու գիտակցութիւնը աճին եւ խորանան իրաքանչիւր հայու, մանաւանդ մեր երիտասարդութեան մէջ: Պատարագի աւարտին եկեղեցւոյ տիկնանց յանձնախումբի նախաձեռնութեամբ գնուած ռեհանները բաժնուեցան ներկայ հաւատացեալներուն:

Ճորճ սրկ. Արապաթլեան

ՀԱՅ ՄԱՆՈՒԿԻՆ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉԸ

Նախաձեռնութեամբ՝ Արաբական Ծոցի Աստուածաշունչի Ընկերութեան, լոյս տեսած է Հայ մանուկին Անձնական Աստուածաշունչի իրայատուկ տետրակը, ուր հայ մանուկը աստուածաշնչական պատմութիւնները պիտի արտադրէ իր երեւակայութեամբ:

Այս իրայատուկ գրքին շնորհահանդէսը պիտի կատարուի նախագահութեամբ՝ Թեմիս Բարեջան Կաթողիկոսական Փոխանորդ, Տ. Մասիս Ծ. Վրդ. Զօպուեանի: Իրենց պատուոյ ներկայութիւնը պիտի բերեն Դոկտ. Հրայր Ճեպլեճեան՝ Տնօրէն Արաբական Ծոցի Աստուածաշունչի Ընկերութեան եւ Դոկտ. Արտա Ճեպլեճեան, որ կատարած է գրքի անգլերէնէ հայերէն թարգմանութիւնը: Ծնորհահանդէսը տեղի պիտի ունենայ Ուրբաթ, 26 Սեպտեմբեր 2014-ին, Սուրբ Պատարագէն ետք:

Այս գրքերը արդէն հասած են եւ յառաջիկայ օրերուն անոնք պիտի ընծայուին մեր վարժարանի 6-էն 11 տարեկան մանուկներուն:

Բոլորդ հրաւիրուած էք ըմբռնելու մանուկներու իրայատուկ այս Աստուածաշունչի շնորհահանդէսը:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

10 Հոկտեմբերին Ոչ Իշխանական Ուժերու Հանրահաւաք- ՀՅԴ-ն Այտի Չմասնակցի Լուրջ Տարակարծութիւններու Պատճառով

Չորեքշաբթի օր ոչ իշխանական քառեակի նիստին ընթացքին քննարկուած են յառաջիկայ մարզային այցելութիւններու եւ հանրահաւաքի հետ առնչուող հարցեր:

Օրակարգին վրայ տեղ գտած է հիմնական 3 հարց՝

1. Միացեալ հանրահաւաք կազմակերպելու օրը եւ վայրը:
2. Հանրահաւաքի օրակարգը եւ բովանդակութիւնը:
3. Միասնական մարզային այցելութիւնները:

Նիստին ընթացքին որոշուած է, որ 3 քաղաքական ուժերը՝ Բարգաւաճ Հայաստան կուսակցութիւնը, Ժառանգութիւն կուսակցութիւնը եւ Հայ ազգային քնկրեւր, 10 Հոկտեմբերին Ազատութեան հրապարակին վրայ հանրահաւաք պիտի կազմակերպեն:

ՀՅԴ-ն պիտի չմասնակցի այդ հանրահաւաքին, որովհետեւ կան էական տարակարծութիւններ՝ հիմնական հարցերուն հետ կապուած, որոնցմէ ամէնէն կարեւորն է սահմանադրութեան փոփոխութիւնը:

ՀՅԴ-ն պիտի չմասնակցի նաեւ մարզային այցելութիւններուն:

Նշենք, որ քառեակի շուրջ 2 ժամ տեւած դրնփակ հանդիպումէն ետք Բարգաւաճ Հայաստան իմբակցութեան պատգամաւոր Նայիրա Ջոհրապեան յայտարարեց, որ «Դաշնակցութիւնը չէ լքած քառեակը, 10 Հոկտեմբերին ետեակը քառեակի՝ նաեւ Դաշնակցութեան անունով պիտի ամփոփէ իշխանութեան ներկայացուած 12 կէտերու կատարման ընթացքը»:

Ռուստամեան. «ՀՅԴ-ն Առաջարկած Է 5 Օր Սպասել, Ետեակը Չէ Համաձայնած»

Ազգային ժողովի ոչ իշխանական քառեակի երէկուան նիստէն ետք, Ազգային ժողովի ՀՅԴ իմբակցութեան ղեկավար Արմէն Ռուստամեան, պատասխանելով լրագրողներու այն հարցումին, թէ ինչո՞ւ սահմանադրական փոփոխութիւններու պատճառով ՀՅԴ-ն հրաժարեցաւ քառեակի ձեւաչափով միացեալ հանրահաւաքէն, արդեօ՞ք սահմանադրական փոփոխութիւններու հարցը այդքան կարեւոր էր,

քան հանրահաւաքի հարցը, ըսաւ. «Նայի՛՜ ՀՅԴ-ի համար միշտ կարեւոր նկատուած են

սահմանադրական բարեփոխումները: Ոչ թե ինքնանպատակ բարեփոխումներ, այլ կողմ ենք եւ հաւատքով կը պաշտպանենք այն գաղափարը, որ երկիրը պէտք է անցնի աւելի հաւասարակշռուած համակարգի՝ գործընկերային կառավարման: Մենք ունինք սահմանադրական բարեփոխումներու մեր ծրարը, մենք պատրաստ էինք քառակողմ համաձայնեցնել այդ ծրարը, բայց աստիկա տեղի չունեցաւ»:

Ռուստամեան ակնյայտ նկատեց, որ հանրահաւաքը չի կրնար շրջանցել սահմանադրական բարեփոխումներու հարցը: «Մենք չենք պատկերացներ անհամատեղելի մօտեցումներով համատեղելի հանրահաւաք ընել», բացատրեց ան՝ աւելցնելով, որ այդ պարագային դժուար կ'ըլլայ ժողովուրդին յստակ պատգամ հաղորդել, որովհետեւ հանրահաւաքը պէտք է որոշ նպատակ եւ պատգամներ ունենայ:

Ռուստամեան վերահաստատեց այն մօտեցումը, որ քառակողմ քառակողմ է այնքանով, որքան որ քաղաքական ուժերը կրնան համաձայնութիւն գոյացնել որեւէ հարցի շուրջ, իսկ նման հարցերը շատ են՝ իշխանութեան ներկայացուած 12 կէտերը: «Յոյս ունիմ, որ հանրահաւաքի ժամանակ քառակողմ անունով կ'ամփոփուին այդ 12 կէտերը», ըսաւ ան:

Արմէն Ռուստամեան նաեւ նշեց, որ սահմանադրական բարեփոխումներու նախագիծը պէտք է ներկայացուի 15 Հոկտեմբերին, եւ ՀՅԴ-ի համար յստակութիւն կը յառաջանար 15 Հոկտեմբերէն ետք, երբ պարզ կը դառնար, որ արդեօք իշխանութիւնը կ'ընդունի՞ ՀՅԴ-ի սահմանադրական փոփոխութիւններու ծրարը, թէ՞ ոչ: Այդ իսկ պատճառով ՀՅԴ-ն առաջարկած է քառակողմ գործընկերներուն միացեալ հանրահաւաքի հարցը որոշել 15 Հոկտեմբերէն ետք: «Եւ 15 Հոկտեմբերէն ետք չէր բացառուէր, որ իշխանութիւնները չընդունէին մեր ծրարը: Այդ պարագային մենք դեմ կ'ըլլայինք սահմանադրական փոփոխութիւններուն, եւ տարակարծութիւնը քառակողմ մէջ կը վերանար: Բայց եթէ իշխանութիւնը կողմ ըլլար ՀՅԴ-ի առաջարկած փոփոխութիւններուն, այդ ժամանակ քառակողմ գործընկերներուն հետ կը յայտնուէինք տարբեր դաշտերու մէջ, որովհետեւ ՀՅԴ-ն պէտք է պաշտպանէր սահմանադրական փոփոխութիւնները», ըսաւ Արմէն Ռուստամեան:

Բակո Սահակեան Ընդունեց Լեհաստանէն Հասած Պատուիրակութիւնը

Արցախի Հանրապետութեան նախագահ Բակո Սահակեան Չորեքշաբթի օր ընդունեց Լեհաստանէն հասած պատուիրակութիւնը՝ Լեհաստանի Հանրապետութեան ծերակոյտի անդամ, Հայաստան-Լեհաստան բարեկամական խումբի ղեկավար Լուկաշ Արզարովիչի գլխաւորութեամբ: Այս մասին կը յայտնեն Արցախի Հանրապետութեան նախագահի աշխատակազմի տեղեկատուութեան գլխաւոր վարչութենէն: Հանդիպման ընթացքին քննարկուեցան Լեհաստան-Արցախ կապերու զարգացման, ազրպէյճանական-դարաբաղեան տագնապի լուծման եւ շրջանային հոլովոյթներուն վերաբերող հարցեր: Նախագահ Սահակեան նշեց, որ հայ-լեհական յարաբերութիւնները ունին դարերու պատմութիւն, ինչ որ դրական ազդեցութիւն ունի ներկայի պայմաններուն մէջ երկկողմ կապերու զարգացման վրայ:

Արցախի Հանրապետության Ազգային Ժողովի Նախագահը Ընդունեց Հայաստանի Ազգային Ժողովի Պետական-Իրաւական Հարցերու Յանձնախումբը

Արցախի Հանրապետության Ազգային ժողովի նախագահ Աշոտ Ղուլեան Չորեքշաբթի օր ընդունեց Հայաստանի Ազգային ժողովի պետական-իրաւական հարցերու մնայուն յանձնախումբի պատուիրակութիւնը՝ յանձնախումբի նախագահ Յովհաննէս Սահակեանի գլխաւորութեամբ:

Քննարկուեցան հայկական երկու հանրապետութիւններու միջխորհրդարանական

համագործակցութեան ծիրին մէջ մասնագիտական յանձնախումբերու միացեալ աշխատանքներու կարելիութիւնները եւ յառաջիկայ ծրագիրները:

Մէրան Օհանեան Ընդունեց Հայաստանի Մէջ Յունաստանի Եւ Չինաստանի Դեսպանները

Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանութեան նախարար Մէրան Օհանեան Չորեքշաբթի օր ընդունեց Հայաստանի մէջ Յունաստանի դեսպան Իոաննիս Թադիսը եւ դեսպանութեան նոր նշանակուած զինուորական կցորդ, գնդապետ Կէորկիոս Մարտէիտիսը: Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանութեան նախարարը շնորհաւորեց գնդապետ Մարտէիտիսը Հայաստանի մէջ զինուորական կցորդ նշանակուելուն առիթով եւ մաղթեց յաջողութիւն: Հանդիպման ընթացքին նաեւ քննարկուեցան երկկողմ համագործակցութեան եւ շրջանային անվտանգութեան առնչուող հարցեր:

Մէրան Օհանեան Չորեքշաբթի օր նաեւ ընդունեց Չինաստանի դեսպան Թիան Չանչունը՝ Հայաստանի մէջ անոր դիւանագիտական առաքելութեան աւարտին առիթով: Նախարարը շնորհակալութիւն յայտնեց դեսպանին՝ իր դիւանագիտական առաքելութեան ընթացքին պաշտպանական մարզին մէջ ցուցաբերած աջակցութեան համար: Տեսակցութիւնը առիթ մը եղաւ քննարկելու հայ – չինական երկկողմ, ներառեալ՝ զինուորական համագործակցութեան հարցեր, կարծիքներ փոխանակուեցան անոնց հետագայ զարգացման ուղղութեամբ:

Կարմիր Խաչը Այցելեց Ագրպեյճանի Մէջ Պահուող Հայաստանի Քաղաքացիին

Կարմիր խաչի միջազգային խորհուրդի ներկայացուցիչները Երեքշաբթի այցելեցին Օգոստոսի վերջաւորութեան հայ-ագրպեյճանական սահմանը անցած եւ ագրպեյճանական գերութեան մէջ յայտնուած 53-ամեայ Հայաստանի քաղաքացի Սարգիս Անանեանին:

Ըստ ագրպեյճանական ԱՓԱ լրատու գործակալութեան, Ագրպեյճանի մէջ Կարմիր խաչի միջազգային խորհուրդի ներկայացուցչութիւնը հաղորդած է, որ հանդիպումին ընթացքին Հայաստանի քաղաքացիին իր ընտանիքին հետ տեղեկատուութեան փոխանակման կարելիութիւն ընձեռուած է:

Թուրքիոյ Մէջ Համացանցի Միջոցով Վաճառքի Հանուած Հայկական Գիւղերը Մեծ Հետաքրքրութիւն Յառաջացուցած Են

Թրքական «Միլիյէթ» օրաթերթը կը հաղորդէ, որ թրքական ընկերութիւն մը համացանցի մէջ յայտարարութիւն տեղադրած է «700 տարուան հին հայկական գիւղերը վաճառելու» մասին, ինչ որ Թուրքիոյ մէջ հետաքրքրութեան մեծ ալիք բարձրացուցած է:

«Միլիյէթ»-ի թղթակից Պուրճու Քարաքաշ իբրեւ գնորդ հեռաձայնած է ընկերութեան, ուրկէ իրեն պատասխանած են, թէ «տարածքին անցեալը շատ չեն փորփրած, սակայն անիկա յայտնի է իբրեւ հին հայկական բնակավայր»:

Վաճառուող հողատարածք-գիւղերէն մէկը 8,416 քառակուսի մէթր է, իսկ միւսը՝ 1,989 քառակուսի մէթր:

«Լիճ, ծով, հրաշալի բնապատկերներ ունեցող 700-ամեայ այս հին հայկական վայրին մէջ կրնաք հանգստանալ, վայելել գիւղական կեանքը: Այս հողատարածքին մէջ ընկոյզի, խնձորի, կեռասի, պնդուկի, թուզի եւ այլ պտղատու ծառեր կան», ըսուած է յայտարարութեան մէջ:

Հեռաձայնին պատասխանողը նշած է, որ հողատարածքներու հայկական ծագումին մասին գրած են յատկապէս արտերկրէն աւելի շատ գնորդի ուշադրութիւն հրաւիրելու համար:

«Այնտեղ երբեմն երբեմն հնագիտական պեղումներ տեղի կ'ունենան: Եթէ միայն «այգի» ըսէինք, այդքան շատ հեռաձայնային հաղորդակցութիւններ չէինք ստանար: Այժմ հեռախօսները գրեթէ միայն այդ յայտարարութեան համար կը հնչեն», ըսած են ընկերութեանէն: Այժմ Գեմլիք անուանուած այս շրջանը մինչեւ Համաշխարհային Ա. պատերազմը կոչուած է Քարսաք, ուր բնակած է աւելի քան 5000 հայ:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

**Իրան Հարցականի Տակ Կ'աննէ ՏԱՀԵՇ-ի Դէմ
Միջազգային Դաշինքին Օրինականութիւնը**

Իրանի արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Մարզիէ Աֆխամ յայտարարած է, որ Իրաքի եւ Սուրիոյ մէջ գործող ՏԱՀԵՇ խմբաւորումին դէմ Միացեալ Նահանգներու գլխաւորութեամբ ստեղծուող միջազգային դաշինքին գործունէութեան իրաւական հիմքերը կասկածներ կը յարուցեն:

Իրանեան «Թասնիմ» լրատու գործակալութիւնը հաղորդած է, որ Աֆխամ յայտարարած է. «Միջազգային օրէնքի տեսանկիւնէն դաշինքին օրինականութիւնը մեծ հարցականի տակ է: Անիկա ձեւաւորուած է առանց ատոր համար գոյութիւն ունեցող ՄԱԿ-ի մեքանիզմներուն օգտագործման»:

**Պոզքըր. «Եւրոպական Միութիւնը Թուրքիոյ
Ռազմավարական Նպատակն Է»**

Թուրքիոյ Եւրոպական Միութեան հետ հարցերու նախարար Վոլքան Պոզքըր «Անատոլու» լրատու գործակալութեան հետ զրոյցի ընթացքին յայտնած է, որ Թուրքիան պիտի շարունակէ բարեփոխումներ կատարել Եւրոպական Միութիւն մուտք գործելու համար:

Ըստ անոր, Եւրոպական Միութեան անդամակցութիւնը Թուրքիոյ ռազմավարական նպատակն է, եւ ատոր հասնելու համար իրենք պատրաստ են քաղաքական, տնտեսական եւ ընկերային մարզերուն մէջ կատարելու անհրաժեշտ բարեփոխումները: Պոզքըր նաեւ յայտնած է, որ յառաջիկայ օրերուն պիտի հրապարակուի Եւրոպական Միութեան վերաբերեալ Թուրքիոյ ռազմավարական ծրագիրը:

**Անգարա Կը Յայտարարէ. «Թուրքիա Զի Ճանչնար Խրիմի
Ինքնավար Հանրապետութեան Անօրինական Միացումն
Ու Ընտրութիւնները»**

«ՌԻԱ Նովոսթի» կը հաղորդէ, որ Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը հաղորդագրութիւն մը հրապարակելով յայտնած է, որ Թուրքիան չի ճանչնար 14 Սեպտեմբերին Խրիմի մէջ տեղի ունեցած ընտրութիւնները: Քուէարկութեան միասնական օրը 14 Սեպտեմբերին տեղի ունեցած էր Ռուսիոյ 85 շրջաններէն 84-ին մէջ: Խրիմի մէջ, որ մարտին տեղի ունեցած հանրաքուէին իբրեւ հետեւանք միացած էր Ռուսիոյ, տեղի ունեցած են խորհրդարանի եւ համայնքային իշխանութիւններու ընտրութիւններ, ըստ ռուսական օրէնսդրութեան: «Թուրքիան չի ճանչնար Խրիմի ինքնավար հանրապետութեան անօրինական միացումը: Այդ կապակցութեամբ 14 Սեպտեմբերին տեղի ունեցած ընտրութիւնները մեր երկիրը նոյնպէս չի ճանչնար», ըսուած է նախարարութեան յայտարարութեան մէջ:

ԱՆՆՄԱՆՄԱՐԶ

Դէպի «Նոր Միջին Արեւելք»

ՀՐԱՅՐ ԵՍԱՅԵԱՆ

Երբ մօտաւորապէս տասը տարի առաջ Ռալֆ Փիթըրզի «Նոր Միջին Արեւելք»-ի կանխագծուած քարտեւը համացանցին եւ մամուլին մէջ տարածուեցաւ, անոր ձեւաւորման գործադրման ձեւերը հեռու կը մնային պատկերացումներէ ու նախատեսութիւններէ: Քարտեւը յատկապէս հայերուս կ'առնչուէր Արարատ լեռան Հայաստանի կցման աւետումով, որ ցարդ քաղաքական ազդանշաններէ զուրկ է: Օրին Նոր Միջին Արեւելքի դերակատար խումբերը տակաւին պատրաստ վիճակի մէջ չէին գտնուեր, եւ քաղաքական խումբերու ու շերտաւորումներու վերջնական պատկերը չէր հասունցած:

Ցարդ, վերջին տասնամեակին, տարածաշրջանային քաղաքական զարգացումները իրենց հետ երեսան հանեցին նոր խմբաւորումներ, նոր անուանումներ ու ռազմական միաւորներ, որոնք հին Միջին Արեւելքի համակարգին մէջ դերակատար չէին կամ մեռած բջիջներ էին:

Տարածաշրջանային քաղաքական իրադարձութիւններէն կ'արժէ մատնանշել տասը կէտեր, որոնք որոշ չափով գաղափար կու տան դէպի Նոր Միջին Արեւելք տանող փոփոխական հանգրուանին մասին:

Ա) Զէնքի Կազմակերպուած Մարսանենգման Ու Մատակարարման Դաւերը

Քաթարը, Սէուտական Արաբիան եւ Թուրքիան Միացեալ Նահանգներուն հետ հսկայական ռազմական համաձայնագիրներ կնքած պետութիւններ են: Անոնք ռազմավարական զինակիցներ են, ինչպէս է պարագան Թուրքիոյ եւ Իսրայէլի միջեւ: «Արաբական գարուն»-էն ետք իսլամական զինեալ խմբաւորումները յայտնուեցան տարածաշրջանի տարբեր երկիրներու մէջ՝ Լիպիոյ, Եմէնի, Եգիպտոսի Միսայի շրջանի, Սուրիոյ եւ Իրաքի մէջ: Գաղտնիք չէ, որ Քաթարն ու Սէուտական Արաբիան Յորդանանի ու Թուրքիոյ հետ համագործակցելով, Սուրիոյ մէջ իսլամական եւ ընդդիմադիր ուժեր զինած ու ֆինանսաւորած են: Ըստ «Պի.Պի.Սի.»-ի եւ զանազան լաւատեղեակ աղբիւրներու , իրուաթական պահեստանոցներէ մեծաքանակ զէնքեր Թուրքիոյ եւ Յորդանանի միջոցով Սուրիա մատակարարուած են Սուրիոյ դէպքերուն ընթացքին: Նաեւ, սուրիական վարչակարգին հակող աղբիւրներ քանի մը առիթներով յայտնած են, որ ընդդիմադիր զինեալները իսրայէլեան զէնքեր օգտագործած են: Թեթեւ տրամաչափի մեծաքանակ զէնքերու հոսքէն բնականաբար ՏԱՀԵՇ-ն ու այլ արմատական իսլամական զինեալ միաւորներ պիտի օգտուէին :

Բ) Միացեալ Նահանգներու Իրաքեան Բակի Կռիւներ

Հետաքրքրականօրէն՝ Իրաքի անվտանգութիւնը Միացեալ Նահանգներու զինուած ուժերու ուղղակի վերահսկողութեան տակ էր մինչեւ 2011-ի դեկտեմբեր ամիսը: 2003-2011 Միացեալ Նահանգներ յանձն առած էին փեշմերկայի եւ իրաքեան բանակի մարզումն ու մատակարարումը, որմէ ետք ալ ամերիկեան բանակը կ'օժանդակէր նշեալ երկու զօրքերուն: 2003-2011 Իրաքի մէջ ՏԱՀԵՇ զինեալ խմբաւորումը ստեղծուեցաւ ու գործելու սկսաւ: Ի դէպ, քննարկումի նիւթ է ՏԱՀԵՇ-ի ղեկավար Ապու Պաքր

Պաղտատիի բանտարկությունը Իրաքի ամերիկեան «Պուքա» բանտը, որ իսլամական ծայրայեղականներու դարբնոց եղած է: Այլ խօսքով, ամերիկեան ռազմական ներկայութեան օրով այսօրուան Իրաքի մէջ ենթահողը հարթուեցաւ: Միացեալ Նահանգներու զօրակցութիւնը վայելող Մալիքիի կառավարութեան կողմէ բանեցուած լուսանցքայնացումը սիննիներու հանդէպ եւ իրաքի զինուած ուժերուն անակնկալ եւ զարմանալի նահանջը Մուսուլի եւ Իրաքի արեւմտեան շրջաններէն՝ այլ հիմնական ազդակներ են Իրաքի մէջ պատահած զարգացումներուն:

Բնականաբար հոս քանի մը հարցականներ կը ծագին. եթէ Միացեալ Նահանգներ Իրաքի անդորրութիւնն ու գերիշխանութիւնը կ'ուզեն, ապա ինչո՞ւ զինուորապէս այնպէս չեն պատրաստած Իրաքի զինուած ուժերը վերջին տասնամեակին, որ ՏԱՀԵՇ-ի նման քանի մը հազար հաշուող զինեալ խմբաւորումի դէմ դիմանան ու չնահանջեն՝ իրենց դիրքերն ու իրենց ռազմական ծանր սարքերը ՏԱՀԵՇ-ին ձգելով : Իրաքեան ու քրտական դասական բանակներուն իսկական օդուժ չունենալը, նաեւ, հարցականներ կը ստեղծէ:

Գ) Իրաքեան Բանակի Ու Շիի Ռազմումի Անտարբերութիւնը

Իրաքի բնակչութեան մօտ վաթսուն առ հարիւրը շիի է, որուն չնչին փոքրամասնութիւնը թիրաքմեններու եւ շապաքներու գլխաւորութեամբ Նիմուէ նահանգին մէջ տեղակայուած է: Հոն շիիները փոքրամասնութիւն են սիննիներու հաշուոյն: Երբ ՏԱՀԵՇ Պաղտատի կը մօտենար, շիիները զօրակոչ յայտարարեցին, եւ քաղաքայինները զինուած ու պատրաստուած բացայայտուեցան շիի շրջաններու մէջ: Զինուած շիի խմբաւորումները՝ քաղաքայիններէ կազմուած եւ իրաքի ապահովական ուժերը միասնաբար հսկայ մարդուժ կը կազմեն՝ ՏԱՀԵՇ-ը դիւրութեամբ գերազանցելով: Ուստի, ինչո՞ւ քաղաքական որոշում չկար այդ հսկայ ռազմուժը Նիմուէ եւ Անպար նահանգի մէջ օգտագործելու: Ի դէպ, Նիմուէի շիի թիրաքմեններն ու շապաքները, որոնք իրաքի «Շիիպան»-ին աշխարհագրականօրէն հաղորդակից չեն, ՏԱՀԵՇ-ի ջարդարարութեան զոհ դարձան:

Դ) Յարատեւ Պատակտումներ

Արաբական ու իսլամական աշխարհի մէջ միշտ հաւաքական տարր մը բաժանելի է՝ գաղափարախօսական, աստուածաբանական, քաղաքական թէ նեղ աւազակախմբային նկատառումներով: Եւ այս բաժանումին իրողութիւնը արաբական եւ իսլամական աշխարհի մէջ «Բաժնէ՛ որ տիրես»-ի հին սկզբունքին գործադրութիւնը չէ՞ արդեօք, որ նոյն տոհմի զաւակները կ'երկպառակէ՛ իբրեւ հետեւանք արհեստական եւ անհիմն վէճերու: Իսլամութեան մօտ ութսուն առ հարիւրը ներկայացնող սիննի աշխարհը այնքան բաժանելի է, որ դադրած է միասնական ինքնութիւն ըլլալէ: Դիմացը՝ շիիները, որոնք քսան առ հարիւրն են, շատ աւելի միաբան եւ կազմակերպուած են, հակառակ անոր որ անոնց մէջ ալ հազուադէպ պարագաներու ներքին խլրտումներ ու հակամարտութիւններ կը ծագին, թէկու՛՞ փոքր տարողութեամբ: Միւսնիներու պարագային արդէն իսկ գլխաւոր չորս տարբեր

աստուածաբանական արեւելում ունեցող դպրոցներ կան՝ շաֆիհի, հանպալի, մալիքի եւ հանաֆի, ինչպէս նաեւ՝ տարատեսակ աղանդ-ճիւղաւորումներ, ինչպէս՝ սուֆիութիւնը: Բացի ասկէ, «սիննի պետութիւնները» միաբան չեն եւ յաճախ վէճեր կան անոնց միջեւ, նոյնիսկ՝ երբեմն նոյն առանցքին պատկանող երկիրներու միջեւ: Քաթարի եւ Սէուտական Արաբիոյ օրինակը թարմ է տակաւին: Առաւել, քաղաքականօրէն կան չափաւորներն ու ծայրայեղական իսլամականները: Վերջիններս կը բաժնուին իսլամ եղբայրներու եւ սալաֆական-ուսահապիականներու: Վերջիններս իրենց կարգին բազմաթիւ ինքնագլուխ շերտերու բաժնուած են : Սուրիոյ եւ Իրաքի մէջ նոյն դաւանանքին եւ նոյն մոլեռանդ գաղափարախօսութիւններուն հետեւող զինեալ խմբաւորումները՝ ՏԱՀԵՇ եւ Նուսրա, իրարու ռիսկերիմ թշնամիներ են: Առաջինը՝ Պաղտատի կոչեցեալին գլխաւորութեամբ, որ ըստ զանազան աղբիւրներու, Իրաքի Տիալա շրջանի գաւակ է, իսկ երկրորդը՝ ժուլանիի գլխաւորութեամբ: Նուսրան Սուրիոյ արեւմտեան շրջաններուն մէջ աւելի գործուն է , իսկ ՏԱՀԵՇ-ը Անպար նահանգի երկայնքով տիրապետող ուժ է, Իրաքի մէջ մեծ տարածքներ ձեռք ձգած՝ մինչեւ Տեր Չօր ու Ռաքքա եւ վերջերս հասնելով Հալէպի նահանգ: Ներկայիս Սուրիոյ մէջ կան տասնեակներով զինեալ խմբաւորումներ, որոնք ընդհանրապէս մոլեռանդ հաւատադրժողական-ժիհատական են: Այս ուժերուն միացումով հսկայական բանակ մը կը կազմուի, սակայն այլեւայլ պատճառներով անոնք, միանալու փոխարէն, երբեմն զիրար կը մաքրագործեն ու կը հարուածեն՝ ի նպաստ քիւրտերու ժողովրդական պաշտպանութեան վարչութեան եւ Սուրիոյ բանակին: Ուրեմն պառակտումի եւ ապակեղրոն գործունէութեան մշակոյթը տիրական է Նոր Միջին Արեւելքի սիննի աշխարհին մէջ:

Ե) Ամերիկա Եւ Իրան Թշնամիներ

Միացեալ Նահանգներ ու Իրան հրապարակաւ իրարու հանդէպ թունդ թշնամանք ցուցաբերած են վերջին տասնամեակներուն՝ տարածաշրջանային բազմաթիւ թղթածրարներու շուրջ գոյացած հակառակութիւններուն պատճառով: Մինչդեռ, ուժանիւթային Իրաքի մէջ երկուքին քաղաքական շահերը կը համընկնին, եւ անոնք Իրաքի նորածին պետութեան երկու հովանաւոր ծնողները կը նկատուին:

Չ) Քիւրտիստանի Սահմաններու Ընդլայնում- Հեռանկար Մեծ Քիւրտիստանի-Փեշմերկա Եւ ՔԱԿ Չինակիցներ

ՏԱՀԵՇ-ի իրաքեան վերջին յառաջխաղացքէն ետք քրտական իրականութիւնը ռազմավարական նորութիւններու բեմ դարձաւ: Առ այդ , փեշմերկան եւ ՔԱԿ-ը զինակցեցան իրենց եղբայրներուն՝ եզիտիներուն (հողերուն) փրկութեան սիրոյն : Ասկէ անդին , քրտական զինեալ ուժերը յառաջացան ու համապատասխանօրէն՝ Նինուէ, Տիւրք, Սալահէտտին, Քերքուք, Էրպիլ, Տիալա եւ Ուսսիթ մարզերուն մէջ մուտք գործեցին այն շրջանները, որոնք Իրաքի կեղրոնական կառավարութեան եւ Իրաքի Քիւրտիստանի ինքնավար կառավարութեան միջեւ վարչատարածքային երկարատեւ պայքարի առարկայ էին՝ բաւականին ընդլայնելով իրենց հողատարածքը: Ըստ իրողութիւններուն, միացեալ ու հզօր Քիւրտիստանի հեռանկարը արդէն իսկ գործադրութեան ընթացքի մէջ է:

Է) Յետադիմական Ազգ-Պետութիւն

Նախատեսուած քրտական, շիիական եւ սիննիական պետութիւնները, որոնց անդրադարձած էր ամերիկացի գնդապետ Ռալֆ Փիթըրզի քարտեզը, կազմութեան ընթացքի մէջ են՝ ըստ երեւոյթին:

Քրտական, շիիական եւ սիննիական տարածաշրջանային ազդեցութեան բարձրացման զուգընթաց, բոլոր փոքրամասնութիւնները, որոնք երամէն դուրս կը ծլուրլան, ինչպէս՝ քրիստոնէաները, շապաքները, եգիտիները (թէեւ փեշմերկան փութաց անոնց օգնութեան), շիի թիրքմէնները, եւ այլն, քաղաքական հաշիւներէն դուրս են: Քրիստոնէաներու դէմ ի գործ դրուած հալածանքները, հիւսիսային ու արեւելեան Սուրիոյ մէջ տեղի ունեցած կրօնական խտրութիւնը, Սինճարի դէպքերը, շիի թիրքմէններու եւ շապաքներու դէմ գործուած ցեղասպանական բռնարարքները խօսուն ապացոյցներ են, որ Նոր Միջին Արեւելքի մէջ համակեցութիւնը պիտի զիջի միատարրութեան:

Ը) Թրքութիւնը Կը Չիջի Իսլամականութեան

Թիրքմէնները պատմականօրէն միշտ թրքական կառավարութիւններու համազգային անվտանգութեան մասնիկ եղած են: Անոնք էին սելճուքեան եւ օսմանեան կայսրութիւններուն ռազմական հիմնադիրներն ու պահապանները, որոնց շնորհիւ ներկայ Թուրքիոյ իսլամ զանգուածը թուրք կոչուեցաւ եւ թրքական ինքնութիւն ստացաւ: Այսօր, Թուրքիոյ պետութիւնը՝ Էրտողանի իսլամական թղթապանակի հետապնդումով, իսլամութիւնը կամ կրօնականութիւնը կը գերադասէ թրքական ազգայնականութենէն: Երբ Իրաքի հիւսիսարեւմտեան շրջաններուն մէջ շիի թիրքմէնները ՏԱՀԵՇ-ի եւ սիննի թիրքմէններու կողմէ ջարդի ու բռնարարքի ենթարկուեցան, Էրտողանի պետութիւնը, որ քառասունինը քաղաքացի պատանդ ունի ՏԱՀԵՇ-ի մօտ, ոչ մէկ քայլ առաւ թիկունք կանգնելու իր լեզուակից շիիներուն:

Թ) Էրտողան-Օճալան-Պարզանի

Օրին ՔԱԿ-ի եւ թրքական պետութեան միջեւ կնքուած հրադադար-համաձայնութիւնը հարցադրումներու դուռ բացած էր: Սոյն համաձայնութեան յաջորդող ժամանակահատուածին քիւրտերը Սուրիոյ ու Իրաքի մէջ ամրակայեցին իրենց դիրքերը եւ ռազմական հզօր խաղացող դարձան Թուրքիայէն դուրս: Թուրքիոյ, Իրաքի եւ Սուրիոյ մէջ վերջերս պարզուած քրտական հոլովոյթին համաձայն, բնականաբար, Էրտողանի եւ Պարզանիի ուժանիւթային յարաբերութիւնը անարձագանգ պիտի չմնար:

Ժ) Ծպտեալ Գործիք

Նոր Միջին Արեւելքի ծրագիրին իրականացման լաւագոյն ծառայողը եթէ ՏԱՀԵՇ-ը չէ, ապա ո՞վ է: Քարիւղային ամբարներ ձեռք ձգած հարուստ ՏԱՀԵՇ-ն ու իր քոյրերը ժողովրդագրական մաքրագտում կը գործադրեն՝ բռնութեամբ դուրս շարտելով այլադաւան փոքրամասնութիւնները եւ միատարր դարձնելով իրենց տիրութեան վայրերը(Տէր Ջօր, Ռաքքա, Անպար եւ այլն): Անոնք նաեւ Իրաքի «շիիաշունչ» կառավարութեան եւ Սուրիոյ «ալեյի-աշխարհիկ» պետութեան միջեւ աշխարհագրական արգելապատնէշ դարձան՝ խոչընդոտելով «շիիական մահիկ»-ի երկարումը, որ համաշխարհային առանցքային խաղերուն մէջ մեծ նշանակութիւն ունի: Թերեւս ՏԱՀԵՇ-ը ուժգին հարուած կը ստանայ ու կը վերանայ, սակայն ժողովրդագրական եւ ենթակառուցային իրականութիւնը յոյժ դժուարութեամբ կը փոխուի: Այսպիսով, ՏԱՀԵՇ-ը հող հարթած կ'ըլլայ աւելի չափաւորական սիննի ուժերու, որոնք ամերիկեան առանցքին հովանաւորութեամբ կրնան փոխարինել իրենց վայրագ ու յետադիմական դաւանակիցը: Ուրեմն, «Նոր Միջին Արեւելք»-ի մէջ նորանոր անուանումներ ու խմբաւորումներ կը յայտնուին. նոր պետութիւններու կազմութիւն, նոր քարտէս, ուր Իսրայէլը իր տարածաշրջանային գերակայութիւնը կ'ապահովէ այլոց ձեռամբ: Մինչ այդ տեղաբնիկ հին ժողովուրդներուն ճակատագրական քարտէսը ո՞վ պիտի գծէ:

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ

Մոնթեպելյո

**Հայաստանի Վերանկախացման 23-րդ
Տարեդարձի Նշում Եւ Պարգևատրություն**

Նախաձեռնությամբ Հայաստանի պատուոյ հիւպատոս Ռուբէն Աբրահամեանի, վերջերս նշուեցաւ Հայաստանի վերանկախացման 23-րդ տարեդարձը:

Ռուբէն Աբրահամեան իր խօսքին մեջ շեշտեց կարեւորութիւնը համայնքային կեանքի մեջ գործող բոլոր աշխատունակ եւ արհեստավարժ ուժերու համախմբումին՝

կազմակերպութիւններու գործունէութեանց շուրջ, որպէսզի միասնական ճիգով դիմագրաւեն բոլոր մարտահրաւերներն ու դժուարութիւնները, յատկապէս՝ Հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեակի տարուան մեջ, որովհետեւ մեր թշնամին ամէն տեսակի սաղրանքներ ի գործ կը դնէ խոչընդոտելու համար մեր ծրագիրներն ու աշխատանքները:

Այնուհետեւ Ռուբէն Աբրահամեան սփիւռքի նախարարութեան կողմէ պարգևատրեց գաղութին մեջ երկար տարիներու վաստակ ունեցող եւ Հայաստանի ու հայութեան պայծառութեան ի խնդիր իրենց կարեւոր ներդրումը բերած երկու ազգայիններ՝ Թեմի առաջնորդ Յակոբ արք. Գլընճեանը՝ ոսկի մետալով, իսկ «Կոմիտաս ռատիօժամ»-ի տնօրէն Կարօ Հեքիմեանը՝ մայրենիի դեսպան մետալով:

Իրենց արտասանած խօսքին մեջ երկու պարգևատրեալները շնորհակալութիւն յայտնեցին սփիւռքի նախարարութեան, յատկապէս՝ Հրանուշ Յակոբեանին, որ իրենց տարիներու գործունէութիւնը եւ շարունակուող աշխատանքը, համայնքային կեանքին մեջ նման գնահատանքի մը արժանի կը դարձնէ:

Ձեռնարկի ընթացքին յայտարարուեցաւ, թէ Հայաստան գտնուած օրերուն պատուոյ հիւպատոսն ալ իր կարգին արժանացած էր «Պօղոս Նուպար» մետալին, ինչպէս նաեւ իրեն յանձնուած էր Հայաստանի քաղաքացիի անցագիր՝ իբրեւ գնահատանք իր ունեցած ժրաջան գործունէութեան եւ բարեսիրական նախաձեռնութիւններուն:

www.yerakouyn.com

Չեխիա

Փրակայի Քարլի Համալսարանին Մէջ Կրկին Հայագիտութիւն Պիտի Ուսումնասիրեն

16 Սեպտեմբերին Չեխիոյ մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանութեան եւ Փրակայի Քարլի համալսարանին միջեւ կնքուեցաւ համաձայնագիր՝ համալսարանի փիլիսոփայութեան բաժանմունքին մէջ հայագիտութեան առարկաներու դասընթացքի վերաբացման վերաբերեալ:

Հայկական կողմէն համաձայնագիրը ստորագրեց Չեխիոյ մէջ Հայաստանի դեսպան Տիգրան Մէրանեան, չեխական կողմէն՝ համալսարանի տնօրէն Դոմաշ Ջիման:

Քարլի համալսարանին մէջ հայագիտութեան դասաւանդումը աւանդոյթներ ունի: Տարբեր տարիներ (1953 թուականին եւ 1996 թուականին) բացուած է ամպիոն կամ իրականացած է դասախօսութիւններու շարք:

Կարենոր նկատելով համալսարանին մէջ հայագիտութեան դասաւանդման աւանդութիւններու վերականգնումը՝ Հայաստանի կառավարութիւնը՝ Հայաստանի կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութեան առաջարկով, որոշում տուած է նիւթական օժանդակութիւն տրամադրել Քարլի համալսարանին՝ դասաւանդումը վերսկսելու նպատակով:

2014-2015 թուականներու ուսումնական տարուան ընթացքին չեխ ուսանողներուն պիտի առաջարկուին հայոց լեզուի, գրականութեան, պատմութեան, մշակոյթի եւ աշխարհագրութեան դասընթացներ:

Ստորագրման պաշտօնական արարողութենէն ետք տեղի ունեցած հանդիպման ժամանակ ողջունելով հիւրերը՝ տնօրէն Ջիման նշեց, որ չափազանց կարենոր կը նկատէ հայագիտութեան առարկաներու դասաւանդման վերսկսումը եւ հայալեզու գրականութեան գրադարանի վերականգնումը համալսարանին մէջ:

Դեսպան Մէրանեան, իր կարգին, շնորհակալութիւն յայտնեց հայագիտութեան առարկաներու դասաւանդումը սկսելու հարցով չեխական կողմի պատրաստակամութեան եւ հետաքրքրութեան համար՝ նշելով, որ անիկա մեծապէս պիտի նպաստէ երկու երկիրներուն միջեւ սերտ կապերու ամրապնդման ու զարգացման, յատկապէս կրթութեան եւ գիտութեան բնագաւառին մէջ: Դեսպանը առաջարկեց յառաջիկային ուսումնասիրել Փրակայի Քարլի համալսարանի եւ Հայաստանի բարձրագոյն ուսումնական հաստատութիւններուն միջեւ ուղղակի կապ հաստատելու կարելիութիւնները՝ հետագային ուսանողներու միջեւ փոխանակման եւ փոխադարձ հետաքրքրութիւն ներկայացնող ծրագիրներու իրականացման նպատակով:

Արարողութեան եւ հանդիպման ներկայ էր նաեւ Չեխիոյ խորհրդարանի պատգամաւորներու պալատի պատգամաւոր, Չեխիա-Հայաստան միջխորհրդարանական բարեկամութեան խումբի ղեկավար Ռոպին Պետինիշ:

Թեհրան

**Խորհրդակցական Հանդիպում Թեհրանի
Հայոց Թեմի Հայերէնագիտական
Երեկոյեան Դասընթացներու Կապակցութեամբ**

Թեհրանի հայոց թեմի Թեմական խորհուրդին հրաւերով 19 Օգոստոսին Ազգային առաջնորդարանի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ խորհրդակցական հանդիպում Թեմական խորհուրդի անդամներուն, Թեհրանի հայոց թեմի հայերէնագիտական երեկոյեան դասընթացներու տնօրէնութեան, ուսուցչական կազմին եւ դասընթացները յաճախած եւ շրջանաւարտ կարգ մը ուսանողներու հետ: Ներկայ էր նաեւ Թեհրանի հայոց թեմի Կրթական խորհուրդի

ներկայացուցիչը:

Հանդիպումին նպատակն էր՝ աշխուժացնել դասընթացները, աւելի մեծաթիւ ուսանողներ ներգրաւել եւ 2014-15 ուսումնական տարեշրջանը աւելի աշխուժ կերպով սկսիլ:

Հանդիպման ընթացքին կարեւորութեամբ խօսուեցաւ դասընթացներուն երիտասարդներու ներգրաւման մասին: Նշուեցաւ նաեւ, որ հայերէնագիտական դասընթացներու տնօրէնութեան կողմէ ժամանակին կեանքի կոչուած ուսումնասիրական յանձնախումբին կատարած քննարկումները հասած են այն եզրակացութեան, որ այս դասընթացներուն նոր սերունդին մասնակցութիւնը աւելի եւս ապահովելու նպատակով անհրաժեշտ է արդի մեթոտներ կիրարկել, շրջանաւարտներուն վկայագիրը արժեւորել եւ աշխատանքային ոլորտ ստեղծել:

Շնորհաւորագիր

21 Սեպտեմբեր 1991ին, Հայ ժողովուրդի կեանքին մէջ բացուեցաւ նոր ուղի մը՝ անկախութեան ուղին:

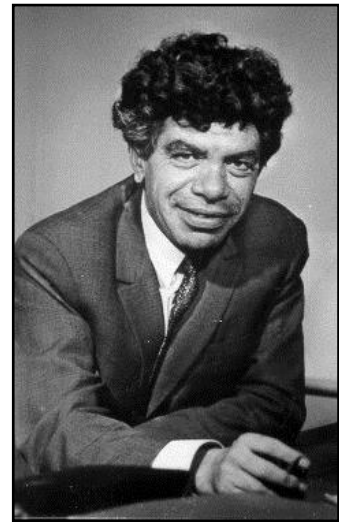
Եւ այդ ուղին կը շարունակուի ու պիտի շարունակուի մեր ժողովուրդի ձեռք բերած աշխատանքով, յաղթանակներով:

Այս առթիւ կը շնորհաւորենք բոլորին Հ.Հ. Անկախութեան տօնի կապակցութեամբ ու կը մաղթենք, որ թէ ներկայ, թէ յաջորդ սերունդները ապրին ու գործեն օրէ օր զարգացող ու հզօրացող Հայաստանի հողին վրայ:

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆԸ

«Ամէն ինչ չափի մէջ է գեղեցիկ»
 Իսկ ո՞րն է չափը, ո՞վ է սահմանել,
 Ո՞վ է այդ չափը չափել ու կտրել...
 Ամէն ինչ չափի մէջ է գեղեցիկ...
 Իսկ ես ուզում եմ նուիրուել անչափ,
 Ուզում եմ տարուել ու սիրուել անչափ,
 Եթէ ուրախ եմ ճշալ եմ ուզում,
 Տխուր եմ անզուսպ լացել եմ ուզում...
 Չեմ ուզում տրուել չափին գեղեցիկ,
 Չափի մէջ ձեւուած կեղծաւոր մարդիկ
 Ամէնուրեք են...
 Չափով են խօսում, չեն անկեղծանում
 Չափով են ժպտում կամ ուրախանում
 Ու մտածում են.
 – Չէ, շատ ժպտացի, թէ երես կը տամ
 Աւելի լաւ է չափաւոր խնդամ,
 Չափաւոր սիրեմ, չափաւոր ներեմ...
 Յոգնել եմ այդ կեղծ չափից ու ձեւից,
 Այդ չափաւոր ու անվերջ չափչփող
 Չափուած ու ձեւուած առարկաներից...

Պ. ՄԵԻԱԿ

www.aztarar.com
www.aztagdaily.com

ԿՆՈՋԱԿԱՆ

Ինչպե՞ս Վարուիլ Չաւակներուն Հետ

Մարդ կը սորվի իր սխալներէն, սակայն հնարաւոր եղածին չափ պէտք է խուսափիլ անոնցմէ, իսկ խուսափելու համար պէտք է նախօրօք իմանալ, թէ ի՛նչ դժուարութիւններու եւ իրավիճակներու առջեւ կարելի է գտնուիլ:

Ահաւասիկ՝ քանի մը օգտակար թելադրանքներ:

-1-Երբեք մեղաւոր մի՛ գգաք առաջնեկին հանդէպ, դուք երկու երեխայ ունիք, հաւասարապէս կը սիրէք զանոնք, երկուքին ալ արտայայտուեցէք այդ մասին, գրկեցէք, գուրգուրացէ՛ք, գորովալի խօսքեր ըսէք անոնց:

-2-Նորածին երեխան խնամելու համար առաջնեկը ուրիշին խնամքին մի՛ յանձնէք, նոյնիսկ եթէ ան ձեր մայրը, քոյրը կամ մտերիմ ընկերուհին է:

-3-Ձեր զաւակները իրարու հետ մի՛ համեմատէք:

Ամէն երեխայ անհատականութիւն է եւ տարբեր մօտեցում կը պահանջէ:

-4-Յաճախ առաջնեկը կ'ուզէ հոգ տանիլ եւ կամ գրկել նորածինը. մի՛ բարկանաք եւ մի՛ արգիլէք: Պարգապէս բացատրեցէք, թէ ինչպե՞ս պէտք է վարուիլ նորածինին հետ: Առաջնեկը դարձուցէք ձեր վստահելի օգնականը:

-5-Եղէք զուսպ եւ երեխաներէն մէկը մի՛ յանդիմանէք միւսին ներկայութեան:

-6-Եթէ ձեր երեխաները տարբեր սեռերու կը պատկանին, անոնց միջեւ տարբերութիւն մի՛ դնէք: Երկուքը սիրեցէք հաւասարապէս եւ նոյնանման վերաբերում ցուցաբերեցէ՛ք:

-7-Յաճախ ծնողները չեն կողմնորոշուիր՝ միջամտել էրեխաներու վեճերուն... ասիկա կախեալ է տուեալ պահու իրավիճակէն: Միջամտելու պարագային, երկուքին ալ առիթ տուէք արտայայտուելու եւ համբերութեամբ բացատրեցէք իւրաքանչիւրին սխալը:

www.armenianprelacykw.org